

OECD *Multilingual Summaries*

Development Co-operation Report 2017

Data for Development

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: [10.1787/dcr-2017-en](https://doi.org/10.1787/dcr-2017-en)

Správa o rozvojovej spolupráci za rok 2017

Údaje týkajúce sa rozvoja

Zhrnutie v slovenčine

Údaje sú podmienkou plnenia programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 Organizácie Spojených národov (OSN) a toho, aby sa zabezpečilo, že sa na nikoho nezabudne. Správa o rozvojovej spolupráci za rok 2017 je zameraná na údaje týkajúce sa rozvoja, pretože kvalitné, včasné a rozčlenené údaje sú kľúčové na dosiahnutie konečného cieľa rozvoja: zvýšenie kvality života ľudí a boj proti chudobe. Veľkým rizikom však je, že neustály nedostatok základných údajov v rozvojových krajinách o ľuďoch a planéte a slabé stimuly a nízka schopnosť vyplniť tieto medzery, budú brániť úspechu.

Ciele trvalo udržateľného rozvoja kladú vysoké nároky na národné štatistické systémy na celom svete. Väčšina krajín vrátane mnohých krajín OECD ešte nezačala zbierať údaje týkajúce sa množstva ukazovateľov v globálnom rámci ukazovateľov cieľov trvalo udržateľného rozvoja OSN. Problémy sú ešte závažnejšie v prípade mnohých rozvojových krajín s nízkymi štatistickými kapacitami. Napríklad 77 rozvojových krajín má nedostatočné údaje o chudobe. Iba 56 % krajín z celého sveta má údaje týkajúce sa zápisu narodenia, ktoré sú z 90 % úplné, pričom tieto údaje má iba 15 % krajín subsaharskej Afriky, 33 % v južnej Ázii a 36 % v juhovýchodnej Ázii. Iba 37 krajín má vnútroštátne právne predpisy v oblasti štatistiky, ktoré sú v súlade so Základnými zásadami oficiálnej štatistiky OSN. Stále sa musia splniť závažné metodické a strategické úlohy a rovnako sa musí vytvoriť rovnováha medzi poskytovaním údajov na globálne monitorovanie na jednej strane a na vnútroštátnu tvorbu politík na druhej strane.

V tejto správe sa skúma, ako rozvojové krajiny a ich partneri v oblasti rozvojovej pomoci môžu preklenúť priepasť týkajúcu sa údajov tým, že sa chytia jedinečnej príležitosti (a zmiernia riziká), ktorú predstavuje zblížovanie moci technológií s doteraz najambicióznym plánom rozvoja: programom 2030. Vďaka novým technológiám a takzvanej dátovej revolúcii je jednoduchšie, rýchlejšie a lacnejšie poskytovať údaje, ktoré osoby, čo rozhodujú, potrebujú na prijímanie informovaných rozhodnutí týkajúcich sa politík a priorít. Obyčajné poskytovania ďalších údajov však nestačí: údaje sa musia pretvoriť, analyzovať a použiť, ak majú byť pre tvorbu politík, monitorovanie a zodpovednosť užitočné.

Dátová revolúcia vládam a národným štatistickým úradom ponúka vítanú príležitosť zostaviť viac užitočných údajov tým, že ich získajú z nových zdrojov, ktoré môžu dopĺňať a posilňovať oficiálnu štatistiku, i keď ju nemôžu nahradiť. Niektoré rozvojové krajiny sa už vydali na cestu dátovej revolúcie s pozitívnymi výsledkami. Etiópia, Južná Afrika, Srí Lanka a Uganda zvýšili efektívnosť a presnosť zberu údajov zo sčítania ľudu a prieskumov s použitím počítačových zariadení na osobný pohovor, ako sú tabletové počítače alebo iné vreckové zariadenia. Geopriestorové údaje pomáhajú národným štatistickým systémom monitorovať sociálno-ekonomické a environmentálne podmienky, pričom umožňujú geografické rozčlenenie údajov a zvyšujú dynamickosť geolokalizačných údajov.

V tejto správe sa identifikujú spôsoby na preklopenie priepasti týkajúcej sa údajov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja. V rozvojových krajinách je potrebné silné politické vedenie, aby sa zabezpečilo, že údaje umožnia rozvoj. To znamená podporovať otázku údajov týkajúcich sa rozvoja a zároveň zabezpečiť, že údaje sa budú poskytovať v súlade s vysokými štandardmi, a chrániť súkromie a dôvernosť. V správe

o rozvojovej spolupráci za rok 2017 sa odporúča šesť konkrétnych opatrení s cieľom čo najviac využiť moc údajov týkajúcich sa trvalo udržateľného rozvoja.

Opatrenie v oblasti údajov č. 1. Prispôbiť zákony, predpisy a normy v oblasti štatistiky vývoju potrieb údajov.

Inštitucionálne a právne rámce sa na vybudovanie inkluzívnych dátových ekosystémov, ktoré sú na prospech globálnemu rozvoju a jednotlivým občanom, musia prispôbiť účelu. Čoraz väčší počet verejných, súkromných občianskych subjektov a inštitúcií zapojených do poskytovania a používania údajov zvyšuje naliehavosť potreby zreteľných právnych a etických štandardov a protokolov a štandardov kvality. Tieto štandardy a protokoly by mali regulovať používanie tradičných a nových zdrojov údajov, pomáhať rozvoju dôvery, ktorá je potrebná na zabezpečenie informácií pre dobré výsledky politik a rozvoja.

Opatrenie v oblasti údajov č. 2. Zvýšenie objemu a kvality financovania pre údaje.

Investície do štatistických systémov sa musia stať strategickou prioritou rozvojových krajín, ako aj ich partnerov v rámci rozvojovej spolupráce. Pokiaľ majú národné štatistické systémy reagovať na čoraz vyšší dopyt po väčšom objeme lepších údajov, musia sa zvyšovať aj rozpočty. Poskytovatelia na základe toho, že sa z údajov stane prierezová priorita rozvojovej spolupráce, môžu začať uznávať údaje ako súčasť nevyhnutnej infraštruktúry plniacej vnútroštátne, regionálne a globálne rozvojové záväzky.

Opatrenie v oblasti údajov č. 3. Zvýšenie štatistickej kapacity a dátovej gramotnosti prostredníctvom nových prístupov.

Vypracovať a zaviesť sa musia nové, komplexnejšie prístupy k rozvoju štatistických kapacít, ktoré idú nad rámec budovania kapacít na zber údajov, prístupy k budovaniu kapacity národných štatistických úradov, aby mohli zohrať meniacu sa a multifunkčnú úlohu v dátovom ekosystéme, a k zlepšeniu inštitucionálneho a umožňujúceho prostredia pre údaje a štatistiku.

Opatrenie v oblasti údajov č. 4. Zvýšenie účinnosti a účinku prostredníctvom tzv. dátových dohôd alebo iných koordinovaných prístupov pod vedením príslušných krajín.

Rozvojové krajiny by mali lepšie zladiť stimuly na poskytovanie údajov na tvorbu vnútroštátnych politik a globálne monitorovanie prostredníctvom vzájomne zodpovedných inkluzívnych partnerstiev medzi tvorcami údajov a používateľmi. Vytvorenie dátových dohôd na koordináciu a harmonizáciu investícií do údajov a podpory štatistických systém predstavuje nádejný prístup; mal by sa podrobnejšie vyskúšať, aby sa zabezpečilo, že bude spĺňať potreby všetkých subjektov a že pomôže rozvoju vzájomnej zodpovednosti na realizáciu spoločných akčných plánov vychádzajúcich z výkonnosti.

Opatrenie v oblasti údajov č. 5. Investovať do údajov o výsledkoch pod vedením jednotlivých krajín a používať tieto údaje na monitorovanie pokroku k dosiahnutiu cieľov trvalo udržateľného rozvoja.

Subjekty medzinárodného rozvoja musia narušiť prístup založený na vývoji za nezmenených okolností; namiesto zberu a používania údajov na uvoľnenie tlakov týkajúcich sa podávania správ a zodpovednosti musia podporiť stratégie a dátové ekosystémy pod vedením jednotlivých krajín, čo si vyžaduje jasnú víziu a pragmatický postoj pri vyrovnávaní sa s tlakom na pripisovanie výsledkov ku každému doláru vynaloženému v rámci pomoci. Takisto to znamená zabezpečiť, že výsledky z každého nezávislého zberu údajov budú dostupné všetkým subjektom rozvoja a že sa budú koordinovať so štatistickými cieľmi vlád rozvojových krajín.

Opatrenie v oblasti údajov č. 6. Poskytovať a používať lepšie údaje, ktoré pomôžu porozumieť celkovému stavu financovania cieľov trvalo udržateľného rozvoja.

Údaje o finančných prostriedkoch na rozvoj sa takisto musia zlepšiť. Znamená to poskytovať komplexný obraz financovania zvýšením dostupnosti a transparentnosti kvalitných údajov o rozvojovom financovaní a zlepšením metodík a štandardov s cieľom vybaviť rozvojové krajiny tak, aby mohli plánovať a rozpočtovo zabezpečiť svoje národné rozvojové stratégie a priority.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2017), *Development Co-operation Report 2017: Data for Development*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2017-en